

středa 7/6

Slavkov u Brna

zámek, Rubensův sál, 19³⁰

Mélanie Flores / cembalo

Sergio Flores / cembalo

**Záštitu nad dnešním koncertem převzala velvyslankyně
Mexika v ČR, J. E. Leonora Rueda.**

Ve spolupráci

program

Johann Jacob Froberger (1616–1667)

Toccata III

Suita č. 12 C dur

I. Lamento sopra la dolorosa perdita della Real Maestà di Ferdinando IV Rè de Romani

II. Gigue

III. Courante

IV. Sarabande

Z: *Libro quarto di Toccate, Ricercari, Capricci, Allemande, Gigue, Courante, Sarabande [...]* Videň, 1656

Alessandro Poglietti (?–1683)

Imitatione del medesimo Uccello

Z: *Suite in D „Rossignolo“, 1677*

Toccatina sopra la ribellione di Ungheria

I. Allemande: La prisonnie

II. Courente: Le proces

III. Sarabande: La sentences

IV. Gigue: La lige

V. La decapitation, avec discretion

VI. Passacaglia

VII. Les Kloches: Requiem aeternam dona eis Domine

Georg Muffat (1653–1704)

Toccatà octava

Z: *Apparatus Musico-organisticus*, Salcburk, 1690

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Capriccio sopra la lontananza del suo fratello diletissimo,
BWV 992

*I. Arioso: Adagio. Ist eine Schmeichelung der Freunde,
um denselben von seiner Reise abzuhalten*

*II. Andante. Ist eine Vorstellung unterschiedlicher Casuum,
die ihm in der Fremde könnten vorkommen*

*III. Adagiosissimo. Ist ein allgemeines Lamento der
Freunde*

*IV. Andante con moto. All hier kommen die Freunde
und nehmen Abschied*

V. Aria di Postiglione: Allegro poco

*VI. Fuga all' imitazione die Posta [della cornetta
di postiglione]*

Johann Georg Lickl (1769–1843)

Sonáta pro čtyřruční klavír

I. Allegro assai

II. Largo

III. Allegro rondo

Dnešní festivalový koncert otevřeme hudbou raně barokního skladatele, cembalisty a varhaníka **Johanna Jacoba Frobergera**. Narodil se ve Stuttgartu, kde jeho otec Basilius Froberger působil jako tenorista ve dvorní kapli rodu Württembergů. Zde Johann Jacob získal své první hudební vzdělání. V roce 1634 byla z důvodů třicetileté války dvorní kapela rozpuštěna a 18letý Froberger se vydal do Vídně, kde se stal po vzoru otce dvorním zpěvákem. Již o tři roky později byl jmenován zástupcem dvorního varhaníka Wolfganga Ebnera. Záhy mu bylo uděleno stipendium, a mohl tak odjet na studia do Itálie. V Římě se stal žákem slavného Girolama Frescobaldiho. Po návratu z Itálie dále působil ve Vídni. Když v roce 1649 zemřela císařovna Marie Leopoldina a dvorní hudební aktivity byly značně omezeny, Vídeň opustil. Na posledních deset let života se vrátil k rodu Württembergů. Byl učitelem hudby vévodkyně Sibylly, vdovy po vévodovi Leopoldovi Friedrichu von Württemberg-Montbéliard. Froberger patří k neslavnějším hudebníkům 17. století a jeho virtuózní skladby ovlivnily mnoho generací skladatelů. Je obecně považován za tvůrce tradiční barokní suity, jejíž základ tvoří 4 tance: allemanda, courante, sarabanda a gigue. Zkomponoval několik set skladeb, které jsou určeny výlučně klávesovým nástrojům. Většinu z nich lze interpretovat jak na varhany, tak na cembalo.

Frobergerovým mladším současníkem byl **Alessandro Poglietti**. Jeho původ se zatím nepodařilo zcela osvětlit. Díky italsky znějícímu jménu se donedávna mělo za to, že pocházel z Toskánska. Některé prameny ale naznačují, že mohl pocházet z Moravy. Víme, že posledních 22 let života působil ve Vídni, nejprve jako varhaník v jezuitském kostele, později jako dvorní varhaník na dvoře Leopolda I. Při obléhání Vídně Turky byl v červenci 1683 při pokusu o útěk zabit nepřátele a jeho rodina byla zajata. Poglietti komponoval převážně pro klávesové nástroje, nejslavnější jsou jeho zvukomalebné skladby, které budou znít na dnešním koncertě. Uslyšíme imitaci ptáků i uherské povstání v tónech.

Autoři dnešního koncertu jsou řazeni chronologicky, proto po Pogliettim zazní hudba **Georga Muffata**. Pocházel ze Savojska a jeho život je typickou ukázkou hudebníka té doby, neboť procestoval velkou část Evropy. Hudbu studoval v Paříži, pravděpodobně u Jeana-Baptista Lullyho, neexistují o tom ale přesvědčivé důkazy. Muffatova stopa dále vede přes Alsasko do Ingolstadtu, kde studoval práva. Následoval

pobyt ve Vídni a krátce též v Praze, avšak nikde nezískal stálé zaměstnání. V roce 1678 nastoupil na post varhaníka u salcburského arcibiskupa Maxe Gandolfa z Künburgu, kterému sloužil také jako komorník. Posledních 14 let života strávil ve službách u dvora pasovského biskupa kardinála Jana Filipa z Lambergu. Na rozdíl od předchozích dvou autorů nalezneme v Muffatově skladatelském odkazu díla různých forem: sólové sonáty pro nejrůznější nástroje, orchestrální suity, concerta grossa a mnoho církevních skladeb. K nejslavnějším opusům patří bezesporu sbírka 15 varhanních skladeb *Apparatus musico-organisticus*, kterou vydal tiskem v roce 1690 a věnoval ji císaři Leopoldovi I. Z této sbírky je i dnešní *Osmá toccata*.

Na cestě za krásami cembala zcela určitě nemůžeme vynechat **Johanna Sebastiana Bacha**, virtuózního interpreta na všechny možné klávesové nástroje. Je například známo, že Bach vlastnil tzv. loutnové cembalo, což byl nástroj, který jemným zvukem i celkovým tvarem ozvučné skříně připomínal loutnu. Jako skladatel byl Bach mistrem polyfonie, kterou dovedl k dokonalosti ve formě fugy. Všeobecně je považován za završitele hudebního baroka. Dnes uváděné *Capriccio sopra la lontananza del suo fratello dilettissimo (Capriccio o odloučení od milovaného bratra)*, BWV 992, je dílem velmi raným. Pravděpodobně ho zkomponoval v roce 1703, tedy ve svých 18 letech. Někteří muzikologové se domnívají, že dílo souvisí s tehdejší rodinnou událostí, s odchodem Bachova staršího bratra Johanna Jacoba do armády. Unikátní na *Capricciu* jsou programní názvy všech šesti částí, k čemuž mohly Bacha inspirovat slavné Biblické sonáty Johanna Kuhnaua, které vyšly tiskem v roce 1700. První část nese podtitul „*Lichotky přátel, které mu mají zabránit v odchodu*“, ve druhé uslyšíme „*všelijaké události, které ho mohou ve světě potkat*“, ve třetí pak „*všeobecný nářek přátel*“. Čtvrtá část symbolizuje „*příchod přátel, kteří pochopili, že názor nezmění, a jdou se s ním rozloučit*“. V páté části oktávové skoky navozují příjezd poštovního vozu, a v závěrečné fuze tyto skoky poslouží jako protivěta krásného polyfonního závěru.

S posledním dnešním skladatelem, **Johannem Georgem Licklem**, opouštíme hudbu baroka. Lickl není sice příliš známý, ale jeho hudba je typickou ukázkou vídeňského hudebního klasicismu. Přelom 18. a 19. století je období, kdy se nad cembalem jako sólovým nástrojem definitivně

začíná smrákat, neboť jej postupně vytlačuje klavír. Johann Georg Lickl v mládí studoval ve Vídni u Johanna Georga Albrechtsbergera a Josepha Haydna. V devadesátých letech 18. století působil v Divadle na Vídeňce, kde společně s Emanuelem Schikanederem vytvořil několik singspielů. Ve Vídni též působil jako varhaník v karmelitánském kostele sv. Josefa. V roce 1807 přesídlil na jih Maďarska do města Pécs (Pětikostelí), kde zastával post kapelníka v katedrále a také byl učitelem hudby. V jeho díle převládá hudba duchovní, oper zkomponoval nejméně 11. Jeho ranou *Sonátu pro čtyřruční klavír* zahraje Mélanie Flores společně se svým bratrem Sergiem.

Kryštof Spirit

Mélanie Flores začala studovat hru na cembalo v osmi letech na Escuela Superior de Música (INBA) v rodném Mexiku a poté na hudební fakultě Mexické národní autonomní univerzity (UNAM) u prof. Normy

García. V osmnácti letech odletěla do Evropy, kde byla přijata na bazilejskou akademii Schola Cantorum Basiliensis. Je nositelkou dvou magisterských titulů, které získala pod vedením pedagogů Jörga-Andrease Böttichera a Andrey Marcona. V současné době vyučuje basso continuo v Mexickém barokním orchestru působícím na její alma mater (UNAM) a působí též jako korepetitorka na akademii Schola Cantorum Basiliensis.

Svůj první sólový recitál přednesla již ve třinácti letech. Od té doby se představila v mnoha sálech rodného města (Sala Carlos Chavez, Sala Xochipilli, Anfiteatro San Idefonso, Sala Nezahualcóyotl, Biblioteca Miguel Lerdo de Tejada ad.) i v Evropě (Paříž, Colmar, Bazilej ad.)

Je členkou souborů Sonorità, Flores de Musica, Las Lunas a Bastion, s nimiž hostovala v Trevisu, Mariboru a Utrechtu. Její zkušenosti s orchestrálními projekty začaly již v roce 2009 v Mexiku s operou *Solitude* Belgičana Woutera Van Looye. Později hrála s mexickým orchestrem La Partenope, který hostoval i v Evropě. Podílela se na produkci Händelova *Orlanda* v režii Michaela Forma v Theater Heilbronn, byla členkou Orchestre français des jeunes, který řídil Rinaldo Alessandrini. Andrea Marcon ji přizval jako korepetitorku mezinárodní barokní operní soutěže Voci Olimpiche konané v Teatro Olimpico v italské Vicenze. Se svým souborem Sonorità zvítězila na soutěži hudebních lyceí ve švýcarském Lausanne. V loňském roce byla oceněna zvláštní cenou poroty na prestižní Mezinárodní Bachově soutěži konané v Lipsku.

Sergio Flores začal hrát na cembalo v sedmi letech a stejně jako jeho sestra Mélanie studoval nejprve na Escuela Superior de Música a poté pokračoval na hudební fakultě Mexické národní autonomní univerzity. Se skupinou mladých cembalistů z Mexika odcestoval Sergio v roce 2008 do Paříže, kde vystoupil na koncertě zahajujícím stipendijní rok na konzervatoři Du Val Maubuée. V 17 letech byl přijat na renomovanou švýcarskou akademii Schola Cantorum Basiliensis. V roce 2022 tam obdržel druhý magisterský diplom. Absolvoval kurzy u řady známých cembalistů, jako jsou Jesper Christensen, Francesco Corti, Andrea Marcon, Jörg-Andreas Bötticher, Pierre Hantaï, Aapo Häkkinen, François Guerrier, Jacques Ogg, Jacqueline Charaud, Pierre-Louis Retat, Aline Zyberach, Menno Van Delft, Raúl Moncada, Elisabeth Joyé, Luisa Durón, Norma Angelica Garcia nebo Jean-Luc Ho.

Ve čtrnácti letech poprvé vystoupil jako sólista v rodném Mexiku, byl účastníkem semifinálových a finálových kol respektovaných mezinárodních soutěží. Jako komorní hráč se představil v Německu, Francii, Lucembursku, Švýcarsku, Belgii a Nizozemí. Koncertní i soutěžní úspěchy sklízí Sergio jako cembalista tria Penrose Paradox. Spolu se svou sestrou Mélanii vystupují jako duo Flores de Musica, v němž se snaží prezentovat i méně známý repertoár vytvořený či upravený pro dvě cembala.

